

Bestuursverslag 2022

Stichting Wonen en Psychiatrie

Terneuzen, 25 mei 2023

Inhoud

1. Inleiding	4
2 Organisatieprofiel	6
2.1 Missie.....	6
2.2 Aanpak en visie.....	6
2.3 Kernactiviteiten	7
2.4 Kerngegevens	9
2.5 Samenwerking	10
3 Organisatiestructuur, bestuur en toezicht.....	13
3.1 Organisatiestructuur	13
3.2 Normen voor goed bestuur	14
3.3 Jaarverslag Raad van Toezicht.....	14
3.4 Raad van Bestuur	17
3.5 De Familieraad.....	17
3.6 De Cliëntenraad.....	18
3.7 De ondernemingsraad	19
4 Externe ondersteuning	20
4.1 Patiëntenvertrouwenspersoon	20
4.2 Familievertrouwenspersoon	21
4.3 Klachtenfunctionaris cliënten.....	21
4.4 Klachtencommissies	22
5 Beleid	22
5.1 Meerjarenbeleid.....	22
5.2 Beleid verslagjaar	24
6 Personeel.....	25
6.1 Personeelsbeleid	25
6.2 Kerncijfers personeel 2022.....	26
6.3 Medewerkertevredenheidsonderzoek (MTO)	27
7. Zorg, Kwaliteit & Veiligheid	28
7.1 Kwaliteitsdoelstellingen	28
7.2 Organisatie van kwaliteit en veiligheid	28
7.3 Veilig incidenten melden (VIM).....	29
7.4 Certificering en audits	30
7.5 Inzet van Routine Outcome Monitoring (ROM)	31

7.6 Suïcidepreventie.....	31
7.7 Risico Analyse processen.....	32
7.8 Risico Inventarisatie en Evaluatie RI&E	33
7.9 Veiligheid managementsysteem VMS.....	33
8. Financieel beleid	34
Jaarrekening 2022.....	36

1. Inleiding

2022. We beginnen het twintigjarig bestaan van Zeeuwse Gronden al te naderen. Het is ongelooflijk wat er in de afgelopen jaren allemaal is gebeurd. Hoe Zeeuwse Gronden zich heeft ontwikkeld van een woonlocatie met 14 bewoners en een handjevol medewerkers tot een organisatie met 12 woonlocaties verspreid over Zeeland, een groot aantal cliënten in ambulante zorg, diverse dagbestedingslocaties en maar liefst 250 medewerkers. En nog altijd zijn we volop in ontwikkeling.

En precies waar het jaren geleden begon, namelijk aan de Klaassenstraat in Terneuzen, was het tijd voor vernieuwing. In 2022 verhuisden de bewoners naar een gloednieuw appartementencomplex aan de Van der Peijlstraat. Een bijzonder moment, symbolisch voor de groei van Zeeuwse Gronden en het feit dat we daar als organisatie in mee moeten bewegen, niet stil kunnen blijven staan. De opening van de 'Groene Zwaan' is dan ook memorabel gevierd.

Zo groeiden we tevens uit ons hoofdkantoor aan de Axelsestraat. Het was tijd voor een nieuwe, centraal gelegen plek in onze thuishaven Terneuzen, waar we zijn voorbereid op de toekomst. Het nieuwe kantoor aan de Nieuwstraat biedt dan ook volop ruimte: kantoorplekken, behandelkamers, opleidings- en vergaderruimten. In hetzelfde pand zit onze Lunchroom De Kantine, waar zowel medewerkers en cliënten van Zeeuwse Gronden als buurtgenoten dagelijks terecht kunnen voor een kom soep en een broodje. Het geheel is huiselijk en verwelkomend, en sluit daarmee perfect aan bij onze visie. Om kennis te maken met de nieuwe burens, organiseerden we een bourgondisch diner aan lange tafels voor 200 bewoners van de binnenstad.

In diezelfde binnenstad is in samenwerking met de gemeente Terneuzen een start gemaakt met de transformatie van wijkcentrum de Triangel tot een warm en laagdrempelig Buurthuis voor alle inwoners van de Binnenstad en Java. Het buurthuis is fysiek flink opgeknapt en een nieuw team heeft een uitgebreid en gevarieerd activiteitenprogramma neergezet. Doel is een laagdrempelige ontmoetingsplaats te zijn waar buurtgenoten met elkaar worden verbonden, waar initiatief en participatie vanuit de buurt worden omarmd en waar welzijn en gezondheid van buurtbewoners worden bevorderd. Steeds meer (nieuwe) bezoekers weten hun weg naar het buurthuis te vinden.

Verder noemenswaardig is de oplevering van het Jeugdhuis in Othene. Het Jeugdhuis is bedoeld voor kwetsbare jongeren voor wie het niet meer lukt om thuis te wonen. Met begeleiding en een veilige omgeving moet worden bereikt dat de jongere en het gezin tot rust komen en weer vertrouwen opbouwen in zichzelf en elkaar. Het uiteindelijke doel is dat jongere en gezin weer in harmonie met elkaar verder kunnen. Het Jeugdhuis is een onderdeel van onze steeds groter wordende afdeling Kind & Jeugd, die door een divers aanbod bijdraagt aan de kwaliteit van de jeugdzorg in Zeeland.

In oktober mochten wij in Koudekerke de 'derde ster' in ontvangst nemen voor onze FamilieMINDed aanpak. MIND voerde eerder een grondige audit uit, met als doel te onderzoeken hoe de samenwerking met en ondersteuning van familie en naasten is georganiseerd en hoe daar proactief invulling aan wordt gegeven. Cliënten, familieleden en medewerkers namen deel aan de audit. Op basis van hun antwoorden en opmerkingen kwam de auditcommissie tot de conclusie dat de locatie met recht de plaquette 'Excellend Familieminded' kreeg toegekend.

Voor ons is dat een teken dat onze woonlocaties en teams geslaagd zijn in het uitdragen en in de praktijk brengen van één van de belangrijkste kernwaarden van Zeeuwse Gronden: de nauwe betrokkenheid van naasten bij het leven van de cliënt. Een waarde waar de afgelopen jaren ook buiten Zeeland steeds nadrukkelijker behoefte aan bleek te zijn. We waren dan ook verheugd met

het nieuws dat er (na Dirksland) definitief een tweede woonvoorziening komt buiten de Zeeuwse grenzen, in Spijkenisse. De start van deze nieuwbouwlocatie zal naar verwachting in 2025 zijn.

In 2022 konden we eindelijk, na enkele jaren uitstel, ons congres Mens & Natuur organiseren. Twee dagen vol met inspirerende lezingen, buitenworkshops en muziek. Bezoekers hebben kunnen horen en ervaren hoe groot de invloed van de natuur is op de (psychische) gezondheid van de mens. Iets wat we bij Zeeuwse Gronden elke dag ervaren en waar we veel aandacht aan besteden. Om die reden zijn we ook als 'Groene Voorloper' toegetreden tot de Groene GGZ, een initiatief waarmee Nature For Health en IVN Natuureducatie samen met een kerngroep GGZ-instellingen uit heel Nederland bouwen aan een groene beweging in de geestelijke gezondheidszorg.

Ten slotte, we leven in een tijd waarin nieuwe ontwikkelingen in de samenleving en specifiek binnen de zorg elkaar snel opvolgen. Psychiatrie maakt (gelukkig) deel uit van die samenleving. Het was daarom tijd voor een nieuw visiedocument. Passend bij deze tijd, met nadrukkelijke aandacht voor de drie belangrijke pijlers: herstel, kwaliteit en veiligheid. Waarbij we vooral willen meegeven dat deze drie niet los van elkaar te zien zijn. Herstel kan alleen plaatsvinden in een veilige omgeving met oog voor kwaliteit. Hierbij mogen we niet uit het oog verliezen waar we het allemaal voor doen: de mens die getroffen is door een ernstige psychiatrische ziekte, zijn kwetsbaarheid. Het leed dat dit bij de familie teweegbrengt. En de hoop op herstel.

Benieuwd? U leest het document 'Het is tijd' op onze website.

Jan van Blarikom

Voorzitter Raad van Bestuur
Stichting Wonen en Psychiatrie
(Zeeuwse Gronden)

2 Organisatieprofiel

2.1 Missie

Zeeuwse Gronden biedt geïntegreerde zorg aan mensen met een langdurige psychiatrische aandoening. Geïntegreerde zorg houdt in dat cliënten ondersteuning wordt geboden op alle gebieden van hun leven waar zij een zorgvraag hebben die samenhangt met hun psychiatrische aandoening. Bijzondere aandacht is er voor de eenheid van zorg. Behandeling van de psychiatrische aandoening, begeleiding, wonen en het aanbieden van dagactiviteiten zijn niet van elkaar te scheiden. Goede zorg op het ene domein werpt zijn vruchten af op de andere domeinen. In het bijzonder is er aandacht voor de participatie in sociale en culturele activiteiten. Daarnaast worden familieleden en andere belangrijke personen uit het sociale netwerk betrokken bij de zorg. Kernwaarden van Zeeuwse Gronden zijn kleinschaligheid, nauwe betrokkenheid van familie en zero-tolerance op het gebied van drugs, om een veilige woonomgeving te creëren voor mensen met een psychiatrische ziekte, midden in de samenleving. Ook biedt Zeeuwse Gronden een uitgebreid en integraal behandelaanbod aan jongeren van 12 jaar en ouder, die op school, thuis of in sociale situaties vastlopen.

Doelstelling Zeeuwse Gronden

We zijn dicht bij ons doel om in iedere Zeeuwse gemeente minstens één kleinschalige woonvorm te realiseren voor mensen van jong tot oud met een ernstige psychiatrische aandoening. In de komende jaren zullen wij met name in de regio boven de Westerschelde nog blijven groeien, zodat het aanbod van onze zorg in Zeeland in evenwicht komt. Daarnaast bieden we ambulante ondersteuning voor mensen die zelfstandig wonen. En we kijken verder. Op vraag van een grote groep familieleden in Zuid-Holland en familievereniging Ypsilon timmeren we hard aan de weg om ook in die provincie kleinschalige, drugsvrije beschermde woonvormen volgens het concept van Zeeuwse Gronden te realiseren. Zo komt de zorg waar zoveel behoefte aan is voor steeds meer mensen met een ernstige psychiatrische ziekte beschikbaar.

2.2 Aanpak en visie

Een psychiatrische ziekte is niet gewoon. Iedereen kan een psychiatrische ziekte krijgen: of iemand nu arm of rijk is, jong of oud, een prettige of een problematische jeugd heeft gehad. Zeeuwse Gronden wil laten zien dat de kans op een psychiatrische ziekte reëel is, maar dat de ziekte op zich niet gewoon is. Iemand kan hierdoor totaal de weg kwijtraken en plotseling of juist geleidelijk heel kwetsbaar worden. Zeeuwse Gronden wil hen in hun anders zijn een gewone plaats in de samenleving geven, met recht op wonen, werken en relaties. Kortom, het leven zoals dat van iedere burger.

Zelfstandig wonen, maar niet alleen

Zeeuwse Gronden biedt verschillende opties met betrekking tot wonen, waarbij per individu gekeken wordt naar de mate van zelfstandigheid. Het is bijvoorbeeld een optie om thuis te blijven wonen en daar de nodige zorg te ontvangen. Maar wonen in een eigen appartement binnen een van de woonclusters kan ook. Daar wonen mensen met een psychiatrische ziekte op zichzelf, maar het is er gemakkelijk om sociale contacten te leggen en te onderhouden. Niets is verplicht. Zeeuwse Gronden probeert een dusdanig aangename omgeving en sfeer te creëren dat mensen uit eigen beweging een avond in hun appartement verruilen voor een paar uur ontspanning in de gemeenschappelijke huiskamer. Het idee is dat men in de woongroep, indien nodig, een leven lang kan blijven wonen. In die vertrouwde omgeving oud worden, net als thuis. Want het is thuis.

Hernieuwd contact met familie

Familie is ontzettend belangrijk. Daarom worden er activiteiten georganiseerd waar familieleden aan deel kunnen nemen en ze worden betrokken bij behandeling en begeleiding. De mogelijkheid te wonen in de eigen vertrouwde omgeving maakt dit heel eenvoudig, familie is dan veelal dichtbij. Voor familieleden zelf is dit ook prettig. Door hen te betrekken bij het herstelproces en bij het leven van de cliënt, neemt het contact toe en bloeien de onderlinge verhoudingen weer op.

Geïntegreerde zorg

Bij Zeeuwse Gronden komt het concept 'geïntegreerde zorg' volledig tot zijn recht. Dit houdt in dat er een nauwe afstemming is tussen behandeling, begeleiding, wonen en het dagelijks leven van iemand met een psychiatrische ziekte. De psychiater behandelt niet alleen in de behandelkamer, maar komt op bezoek en eet dan ook mee. Behandelaren en begeleiders houden elkaar voortdurend op de hoogte van ontwikkelingen en brengen elkaar op de hoogte wanneer er iets wijzigt. Zo komt niemand voor verrassingen te staan.

Geen drugs

Met name vanuit familie van mensen met een psychiatrische ziekte is er veel vraag naar een drugsvrije omgeving voor hun dierbaren. Wij kunnen ons dat goed voorstellen. Drugs dragen doorgaans niet bij aan het herstel van cliënten en maken de omgeving voor medebewoners onveiliger. Daarom geldt er op de woonlocaties van Zeeuwse Gronden een zerotolerancebeleid ten aanzien van drugs en wordt er door Zeeuwse Gronden geen behandeling voor drugsproblematiek aangeboden.

Korte lijntjes

Zeeuwse Gronden werkt nauw samen met de overheid en stelt zich zo transparant mogelijk op. Het lokale bestuur is goed op de hoogte van waar de organisatie zich mee bezighoudt en wat er nodig is om nieuwe ontwikkelingen te kunnen realiseren. In samenwerking met plaatselijke gemeenten en woningbouwverenigingen zijn erin bijna elke Zeeuwse gemeente woonlocaties gebouwd. Daarnaast zijn er nauwe samenwerkingsverbanden met andere externe partijen, zoals verpleeg- en ziekenhuizen, zorgverzekeraars, huisartsen, buurtverenigingen en familieverenigingen als Ypsilon.

Elke dag een doel

Zo zelfstandig mogelijk leven is geen doel op zich. Zeeuwse Gronden wil dat mensen met een psychiatrische ziekte zich goed voelen. Ze krijgen de zorg en bescherming die ze nodig hebben en ondertussen wordt gewerkt aan herstel door middel van kleine en haalbare doelen. Het voornaamste is de poging om de dag prettig en zinvol door te brengen. Dat lukt voor iedere persoon weer op een andere manier. Maar bijna iedereen heeft daar anderen bij nodig. Zeeuwse Gronden zorgt ervoor dat die anderen om de hoek zijn, of zelfs een deur verder. En dat geeft een gevoel van vertrouwen, van veiligheid, van thuis zijn.

2.3 Kernactiviteiten

De zorg van Zeeuwse Gronden situeert zich binnen de tweede lijn en de basis-ggz. De kernactiviteiten bestaan uit behandeling, begeleiding, dagbesteding en kleinschalig beschermd wonen. Zeeuwse Gronden richt zich op de groep mensen met een langdurige psychiatrische aandoening, die tal van beperkingen ondervindt op verschillende levensterreinen. Het doel is zelfredzaamheid en herstel bevorderen, waarbij ervan uit moet worden gegaan dat dit proces zich uitstrekt over vele jaren.

De aanwezigheid van langdurige, complexe psychiatrische problematiek vereist een geïntegreerde aanpak. Dagelijkse begeleiding in de woonsituatie is niet los te zien van de behandeling. Met de

inrichting van zogenaamde geclusterde woonvormen worden cliënten in hun dagelijkse omgeving begeleid. Deze begeleiding wordt per wooncluster aangevuld met gespecialiseerde begeleiding en behandeling gericht op de specifieke, complexe psychiatrische problematiek.

De behandeling bestaat uit een multidisciplinaire aanpak volgens het FACT-model, bedoeld voor cliënten die door hun psychiatrische problematiek op verschillende levensterreinen zijn vastgelopen. Op deze wijze kan huisuitzetting worden voorkomen of een vervangende woonruimte worden geregeld. Intensieve - dikwijls dagelijkse - behandeling en begeleiding kan opname in het psychiatrische ziekenhuis en de nodige sociale overlast voorkomen. Zeeuwse Gronden beschikt over een eigen 24/7 bereikbaarheidsdienst.

Een complex van drie groepswoningen in Hulst zorgt voor de opvang van jongeren (15-23 jaar) die door een combinatie van psychiatrische problemen en een complexe gezinsachtergrond, ernstige stagnatie ondervinden bij de ontwikkeling tot een zelfstandig, volwassen bestaan. Deze groep jonge mensen valt gemakkelijk tussen wal en schip van jeugdzorg en volwassenenzorg, vooral als er sprake is van ernstige psychiatrische problematiek. In Hulst hebben we ook het 'logeerproject', een voorziening die aan cliënten van Zeeuwse Gronden en Emergis de mogelijkheid biedt hier een week of een paar weken te verblijven en 'tot rust te komen'. Een soort time-out om bijvoorbeeld mantelzorg te ontlasten of opname te voorkomen. Dit blijkt een uitstekende tussenoplossing te zijn.

Sinds 2020 bieden we ook een behandelaanbod voor de jeugd, integrale dagbehandeling voor kwetsbare jongeren vanaf 12 jaar. Hiermee hebben we een vernieuwend aanbod neergezet en tevens ons kind- en jeugdaanbod uitgebreid. We werken samen met het systeem (gezin en naasten) en het netwerk (huisarts, gemeente, school, het Regionaal Bureau Leerlingzaken). Door de versterking van het gezin en het netwerk kunnen kinderen en jongeren zich veilig blijven ontwikkelen. We werken samen met andere zorginstellingen om onze kennis te vergroten en zoveel mogelijk ondersteuningsmogelijkheden te bieden.

Alle cliënten van Zeeuwse Gronden worden gestimuleerd tot het leggen van sociale contacten, door de inrichting van gemeenschappelijke ontmoetingsruimtes. Deze ontmoetingsruimtes maken deel uit van de maatschappelijke opvangfunctie, die naast de begeleiding en behandeling een kernactiviteit van de stichting vormt. Veel cliënten, zowel binnen de geclusterde woonvormen als erbuiten, hebben behoefte aan een veilige plaats, waar ze andere mensen kunnen ontmoeten en van waaruit ze kunnen deelnemen aan activiteiten. Door een divers aanbod aan dagbesteding neer te zetten, worden cliënten bij Zeeuwse Gronden gestimuleerd hun sociaal isolement te doorbreken, te participeren in de maatschappij en hun dag zinvol door te brengen.

Verspreid over Zeeland hebben we vier maatschappelijke restaurants (in Terneuzen, Kruiningen, Goes en Sas van Gent), waar voor en door cliënten gekookt wordt en Theehuis de Pastorie, in de kern van Ovezande, maar waar iedereen welkom is. En het aantal dagbestedingslocaties neemt snel toe: in Terneuzen zijn de Werkplaats en de Kringloopwinkel gevestigd, in Middelburg is de creatieve dagbestedingslocatie Atelier Herengracht gesitueerd, en bij ons Equicentrum in Terneuzen kunnen cliënten onder andere dieren verzorgen, groen onderhouden, tuinieren, houtzagen, wol wassen en viltten, en kaas maken.

Vanuit de Werkplaats vertrekt een aantal dagen per week een groep klussers met groene vingers om aan natuurbeheer en -onderhoud te doen. Samen met Zeeuws Landschap, Stichting

Landschapsbeheer Zeeland en Staatsbosbeheer rijden ze door heel Zeeland om te helpen met het in stand houden van de typische Zeeuwse natuur, door te snoeien, te zagen en zwerfafval op te ruimen. Voor een groot deel van hen gaat het om fundamentele activering en zingeving: van hele dagen op de bank zitten, komen zij ertoe om samen met anderen een aantal dagdelen per week daadwerkelijk weer aan de slag te zijn.

2.4 Kerngegevens

Tabel Kerngegevens Zeeuwse Gronden

Aantal cliënten per 31 december 2022	
Zorgverzekering ZPM-GGZ	542
Wet Langdurige Zorg	132
Jeugdwet (waarvan 52 via onderaannemer)	155
Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Begeleiding, dagbesteding en 53 cliënten Beschermd Wonen)	232
Algemeen voorziening WMO	3
Persoonsgebonden budget PGB	14
Onderlinge facturatie	8
Personeel	
Gem. aantal personeelsleden in loondienst	234,3
Gem. aantal fte in loondienst	186,4
Gem. aantal fte ondersteunende diensten, administratieve diensten en maatschappelijk werk in loondienst	37,9
Aantal ervaringsmedewerkers (vrijwilliger)	38
<i>Gedetacheerd aan Stichting Zeeuwse Gronden, samenleving en participatie</i>	
Gem. aantal (directe en indirecte) personeelsleden	181,5
Gem. aantal (directe en indirecte) fte	148,5
Bedrijfsopbrengsten	
Totaal bedrijfsopbrengsten	€ 17.112.225

2.5 Samenwerking

Met de vermaatschappelijking van de geestelijke gezondheidszorg is de behandeling en de begeleiding van mensen met een ernstige psychiatrische aandoening geen exclusieve aangelegenheid meer van de ggz. Gemeenten en zorgkantoren spelen een belangrijke rol bij de maatschappelijke integratie, opvang en ondersteuning van ggz-cliënten. Het streven is zoveel mogelijk mensen met een ernstige psychiatrische aandoening in hun eigen gemeente te laten leven, wonen en werken. Dit vraagt om een afstemming van de activiteiten met partners uit diverse sectoren. De komende jaren zal de dialoog met een aantal partners voor Zeeuwse Gronden een hoofdrol (blijven) spelen: Zeeuwse en Zuid-Hollandse gemeenten, zorgkantoren, onderwijs, woningcorporaties, collega-instellingen, ondernemers, samenleving, regionale/nationale partners.

Zorgkantoren

In verband met de zorginkoop heeft de grootste zorgverzekeraar in Zeeland (CZ) regelmatig overleg met Zeeuwse Gronden. Tijdens de gesprekken rond zorginkoop, budgetafspraken en meerjarenbeleid komen ook andere onderwerpen zoals kwaliteit en inhoud van de zorg aan bod. Met andere zorgverzekeraars worden afspraken gemaakt via de digitale loketten. Voor Zuid-Holland zijn ook gesprekken gevoerd met zorgkantoren DSW, CZ, Zilveren Kruis en Zorg & Zekerheid. Met de overgang naar de Wlz per 2021 is het zorgkantoor een van de belangrijkste partners voor Zeeuwse Gronden geworden, omdat een groot deel van onze cliënten onder de Wlz valt.

Ypsilon

De familievereniging Ypsilon ligt aan de basis van het ontstaan van Zeeuwse Gronden. De vraag van familieleden naar continue, betrokken en geïntegreerde zorg voor hun kinderen, heeft geleid tot de oprichting van Zeeuwse Gronden. Contacten met Ypsilon worden zowel Boven de Westerschelde als in Zeeuws-Vlaanderen op een hartelijke en intensieve wijze onderhouden. Er is tevens een nauwe samenwerking met Ypsilon Zuid-Holland, die de realisatie van beschermde woonvormen in Zuid-Holland van harte ondersteunt en daar waar nodig ook een actieve rol in speelt.

Woningbouwverenigingen

Goed wonen is een essentieel onderdeel van de geïntegreerde zorg voor mensen met een ernstige psychiatrische aandoening. Met de drie woningbouwverenigingen in Zeeuws-Vlaanderen (Clavis, Woongoed Zeeuws-Vlaanderen en woonstichting Hulst) en de woningbouwverenigingen op Walcheren (Woongoed en Zeeuwwand) en Zuid-Beveland (Beveland Wonen) is er een constructieve samenwerkingsrelatie. Op de Zuid-Hollandse Eilanden is er een voortvarende samenwerking met woningcorporaties Maasdelta Groep (Nissewaard) en Oost West Wonen (Goeree-Overflakkee).

Stichting Tragel

Tussen Stichting Tragel en Zeeuwse Gronden vindt vanaf 2011 op een vraag gestuurde wijze samenwerking plaats. Stichting Tragel en Zeeuwse Gronden zijn twee belangrijke zorgaanbieders binnen Zeeuws-Vlaanderen, die naast duidelijke verschillen in doelgroep ook een aantal overeenkomsten vertonen.

Emergis

Stichting Emergis biedt voor de cliënten van Zeeuwse Gronden opnamefaciliteiten, wat op een soepele wijze tot stand komt vanuit een direct overleg op de werkvloer. Tussen de FACT-teams onderling zijn verwijzingen mogelijk. Vier keer per jaar vinden er gesprekken plaats over de verbetering van de kwaliteit van zorg. De wachtdienst van psychiaters verzorgt de BOPZ-

gerelateerde activiteiten voor Zeeuwse Gronden en deze kunnen geconsulteerd worden buiten kantooruren.

Matched Care Zeeland

Zeeuwse Gronden heeft de samenwerking met Perceel 1 in 2019 gegund gekregen en is hiermee van start gegaan in Matched Care Zeeland. Dit is een samenwerkingsverband van effectieve hoog specialistische ambulante hulp voor jeugdzorg binnen Perceel 1. We werken samen met De Viersprong, Praktijk Memo, Sterk Huis, Timon en Koraal groep, GGZ Breburg, Kiek!Zeeland, Formaat, Agathos en Driestroom.

Jeugd Voorop

Binnen Perceel 3a van de Jeugdzorg zijn we gekomen tot samenwerkingsverband onder de naam Jeugd Voorop. We werken hierin samen met Mentaal Beter, Expertise in Ervaren, Stichting Lentekind, Stichting Tragel en Zorgzaam Ziekenhuis – kinderartsen, Vraagkracht en de Blauwe Vlinder. Binnen Jeugd Voorop bieden we een breed intersectoraal behandelaanbod. Gezamenlijk heeft Jeugd Voorop verschillende locaties in Zeeland en borgen hiermee een provinciale zorgdekking (de regio's Zeeuws-Vlaanderen, Walcheren en Oosterschelde regio). De verschillende aanbieders in Jeugd Voorop formaliseren hiermee een al jarenlange bestaande samenwerking.

De Kreek

Met de Kreek is er in 2014 een samenwerkingsovereenkomst gesloten rond onderlinge verwijzing. Bovendien is er een gedeelde opleidingsplaats ggz-psycholoog tot stand gekomen. Verder wordt er een referatencyclus opgezet om de kwaliteit van met name de psychologische behandelingen in Zeeuws-Vlaanderen te bevorderen.

Gemeentes

Met diverse Zeeuwse gemeentes vindt er structureel overleg plaats, in de vorm van het netwerkoverleg, waarin bemoeizorg (vanuit de GGD), politie, woningbouwverenigingen, maatschappelijk werk en andere ggz-instellingen participeren. Zeeuwse Gronden neemt deel aan deze overlegvormen en brengt daarbij expertise in op het gebied van een geïntegreerde aanpak voor mensen met een ernstige psychiatrische aandoening. Cliënten komen vaak pas in beeld als er problemen zijn door overlast, het niet betalen van huur of rekeningen van de nutsvoorzieningen. Als er sprake is van ernstige psychiatrische problematiek, vraagt dit om een specifieke aanpak, maar zijn er vaak ook andere oplossingen mogelijk dan ingrijpen met conventionele middelen (huisuitzetting en afsluiten van water, gas en licht). Meestal gaat het om een bemiddelende rol tussen iemand met een ernstige psychiatrische aandoening en de diverse betrokken instanties. Ook wordt er met de gemeentes gewerkt aan de realisatie van nieuwe woonvoorzieningen, om de toekomst van langdurige zorg zeker te stellen. In Zuid-Holland lopen er, in verband met de plannen voor en realisatie van beschermde woonvormen in die regio, contacten met diverse gemeenten, zoals Nissewaard, Rotterdam, Lansingerland, Goeree-Overflakkee, Barendrecht en Delft.

Zeeuws Landschap, Landschapsbeheer Zeeland en Staatsbosbeheer

Werken in de natuur, de eigen omgeving mee vormgeven en onderhouden blijkt een heilzame weg naar herstel en zelfwaardering. Een vaste club cliënten doet het beheer en onderhoud van West-Zeeuws-Vlaamse natuurgebieden voor Stichting het Zeeuws Landschap, en voor Landschapsbeheer Zeeland onderhouden ze dijken en erflandschap op Walcheren en Zuid-Beveland. Er is ook een

samenwerkingsverband met Staatsbosbeheer: Zeeuwse Gronden helpt de natuur rond Ford Rammekens bij Ritthem te onderhouden. De werkzaamheden worden steeds verder uitgebreid.

Bedrijven uit de Kanaalzone

Diverse bedrijven uit de Kanaalzone in Terneuzen dragen de maatschappelijke functie en activiteiten van Zeeuwse Gronden een warm hart toe. We vinden het van belang de relatie met deze bedrijven in stand te houden. De verbouwing van de Kraaghoeve, die onder andere het organiseren van bijeenkomsten voor de omgeving mogelijk maakt, is gesponsord door de internationale spelers Dow, Yara, Cargill en OVET.

Scalda en Hogeschool Zeeland

Met Scalda en Hogeschool Zeeland vindt regelmatig kennisuitwisseling plaats, bijvoorbeeld op open dagen en door middel van lezingen en workshops. Dit om studenten en stagiaires warm te maken voor Zeeuwse Gronden, en natuurlijk ook om van onze kant beter aan te kunnen sluiten op de behoeften die er zijn vanuit het onderwijs.

Politie

Met de politie Zeeland-West-Brabant wordt samengewerkt om ervoor te zorgen dat verwarde cliënten op de goede plek terechtkomen. Ook zijn er afspraken gemaakt omtrent het aangiftebeleid bij fysiek geweld of agressie op de woonlocaties.

Zeeuwse Huisartsen Coöperatie

De Zeeuwse Huisartsen Coöperatie (ZHCo) is de samenwerkingsorganisatie van, voor en door huisartsen in de regio's De Bevelanden, Schouwen-Duiveland en Walcheren. We onderhouden goed contact met de coöperatie, zodat doorverwijzing optimaal verloopt.

Mentaal Beter

Mentaal Beter heeft een gevarieerd en uitgebreid zorgaanbod in de generalistische basis ggz (gb-ggz) en de specialistische ggz (s-ggz). Het zorgaanbod bestaat onder meer uit behandelingen voor zowel kind en jeugd als volwassenen. Zeeuwse Gronden en Mentaal Beter vullen elkaar hierin aan.

Familie

Zeeuwse Gronden is mede ontstaan door familieleden van cliënten die op zoek waren naar de beste zorg voor hun naasten. Daarom is en blijft het van groot belang dat familie nauw betrokken wordt bij de organisatie, ook om toe te zien op de kwaliteit van de zorg. De Familieraad heeft een adviserende functie en organiseert daarnaast jaarlijks bijeenkomsten voor familie om ervaringen uit te kunnen wisselen. Op de beschermde woonvormen zijn naasten altijd welkom en er worden geregeld activiteiten georganiseerd waar familieleden aan deel kunnen nemen. Ook wordt er jaarlijks een familiedag georganiseerd, voor zowel ouders als broers en zussen.

Groene GGZ

In 2022 is Zeeuwse Gronden toegetreden tot de Groene GGZ. Met dit initiatief bouwen Nature For Health en IVN Natuureducatie als initiatiefnemers – samen met een kerngroep GGZ-instellingen uit heel Nederland, de Nederlandse GGZ, zorgverzekeraar CZ en VU Amsterdam – aan een groene beweging in de geestelijke gezondheidszorg. Er vinden dan ook geregeld kruisbestuivingsessies en inspiratiebijeenkomsten plaats met de genoemde partners.

Huisartsen en POH-GGZ

De Zeeuwse Huisartsen Coöperatie (ZHCo) is de samenwerkingsorganisatie van, voor en door huisartsen in de regio's De Bevelanden, Schouwen-Duiveland en Walcheren. We onderhouden goed contact met de coöperatie, zodat doorverwijzing optimaal verloopt. Ook vinden er geregeld doorverwijzingen plaats vanuit de praktijkondersteuners (POH-GGZ).

Aanbieders dagbesteding

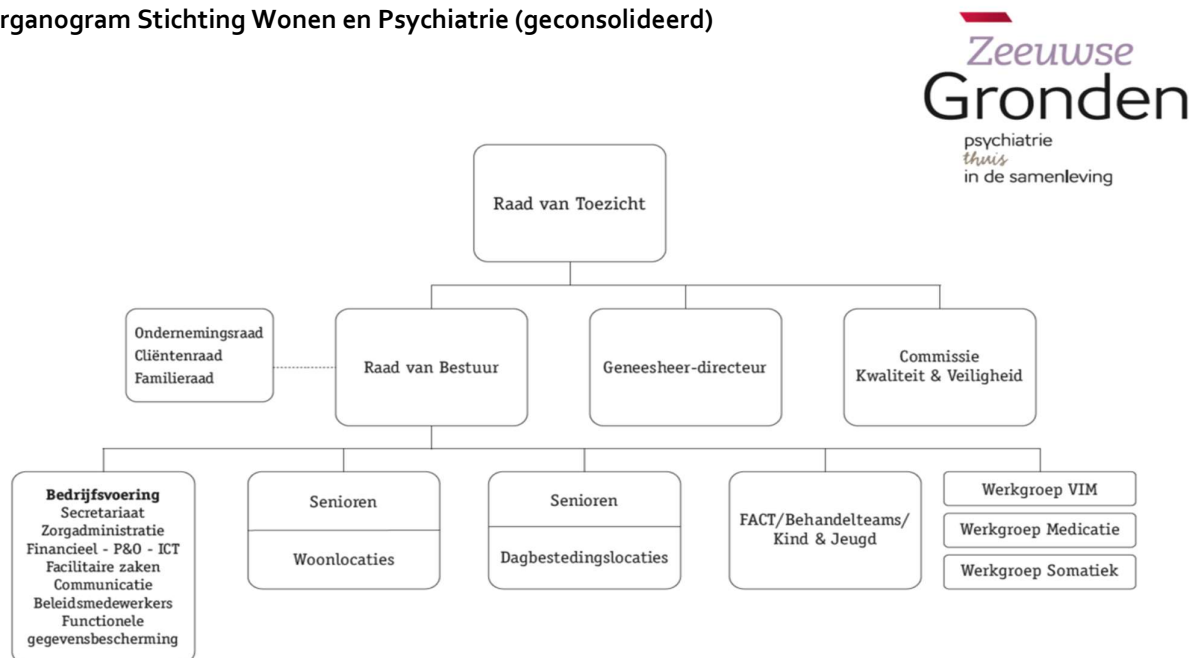
Zeeuwse Gronden werkt samen met een aantal externe aanbieders op het gebied van dagbesteding. Voorbeelden zijn kunstenaarscollectief COLTEK, Zeeuws Landschap, Landschapsbeheer Zeeland en Staatsbosbeheer, waarvoor onze cliënten helpen met natuurbeheer en -onderhoud.

3 Organisatiestructuur, bestuur en toezicht

3.1 Organisatiestructuur

Zeeuwse Gronden hanteert binnen haar organisatie het Raad van Toezicht-model. De Raad van Bestuur staat in voor de dagelijkse leiding van de stichting, van waaruit de operationele teams worden aangestuurd. Medezeggenschap is binnen de Zeeuwse Gronden geregeld in de Familieraad, Cliëntenraad en de Ondernemingsraad. De medezeggenschapsraden worden actief betrokken bij het beleid van Zeeuwse Gronden. Tevens hebben de medezeggenschapsraden advies-, initiatief-, informatie- en/of instemmingsrecht over onderwerpen die voor hen en voor hun achterban van belang zijn. Door de instelling van de Commissie Kwaliteit & Veiligheid en de bijbehorende werkgroepen is er vanaf medio 2022 een nieuw organigram van toepassing:

Organogram Stichting Wonen en Psychiatrie (geconsolideerd)

3.2 Normen voor goed bestuur

Zeeuwse Gronden volgt de Zorgbrede Governancecode.

3.3 Jaarverslag Raad van Toezicht

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de Raad van Toezicht van Stichting Wonen en Psychiatrie (Zeeuwse Gronden). Dit is een onafhankelijke aanvulling op het jaarverslag van de organisatie en bedoeld om maatschappelijke verantwoording af te leggen over het handelen van de Raad van Toezicht.

Samenstelling Raad van Toezicht

Jan-Frans Mulder

Volledige naam: Johannes Frans Mulder
Geslacht: Man
Geboortedatum: 18 maart 1955
Nationaliteit: Nederlandse
Eerste benoeming op: 9 juni 2008
Hoofdfunctie: Voorzitter Raad van Toezicht
Nevenfuncties:
- Voorzitter Stichting Maple-Leaf
- Voorzitter Pleegouder Support Zeeland

Gerard van Harten

Volledige naam: Gerhard Anton Frits van Harten
Geslacht: Man
Geboortedatum: 16 mei 1952
Nationaliteit: Nederlandse
Eerste benoeming op: 1 januari 2008
Hoofdfunctie: Lid Raad van Toezicht, tevens financieel expert
Nevenfuncties:
- Voorzitter Raad van Toezicht University College Roosevelt
- Voorzitter Raad van Commissarissen Green Chemistry Campus
- Voorzitter Raad van Commissarissen PZEM N.V.

Joke Reuwer

Volledige naam: Johanna Rozina Reuwer-Verheij
Geslacht: Vrouw
Geboortedatum: 16 februari 1951
Nationaliteit: Nederlandse
Eerste benoeming op: 1 mei 2018
Hoofdfunctie: Lid Raad van Toezicht
Nevenfuncties:
- Onafhankelijk voorzitter van de raadscommissie Zwijndrecht
- Voorzitter Raad van Bestuur OPOPS (openbaar primair onderwijs Papendrecht Sliedrecht)

Uitoefening van het toezicht

In 2022 is een tweetal belangrijke veranderingen doorgevoerd binnen de organisatie om de kwaliteit en veiligheid van zorg te borgen en verbeteren. Deze veranderingen maken het tevens voor de Raad van Toezicht mogelijk de toezichthoudende functie optimaal te vervullen.

De eerste verandering betreft de invoering van de **Plan-Do-Check-Act-cyclus** (PDCA-cyclus), die kortweg op het volgende neerkomt:

Plan: stel een plan voor verbetering op

Do: voer het plan uit

Check: evalueer het resultaat van de verbetering (of het uitblijven daarvan)

Act: stel aan de hand van de evaluatie van de resultaten een nieuw plan op

Deze PDCA-cyclus komt terug op alle niveaus van de organisatie, te beginnen met de behandelplancycclus voor iedere individuele cliënt. De evaluatie daarvan genereert input voor de cycclus op locatieniveau.

Eén keer per jaar vindt op locatieniveau een jaarevaluatie plaats. Hierbij zijn aanwezig: medewerkers, cliënten en familie, regiebehandelaar, medebehandelaar, een vertegenwoordiging van cliënten-, ondernemings- en familieraad, Raad van Bestuur en zo mogelijk Raad van Toezicht. Ook andere betrokkenen zijn welkom, zoals buurtbewoners.

Tijdens de jaarevaluatie wordt een inhoudelijke impressie gegeven van het afgelopen jaar: familie, medewerkers en cliënten vertellen en laten foto- en filmreportages zien. Daarnaast wordt er geëvalueerd op een aantal kwaliteitsindicatoren: MANSA, HoNOS, VIM-meldingen, tevredenheid van familie en medewerkers, ziekteverzuim (medewerkers), behandeling en dagbesteding.

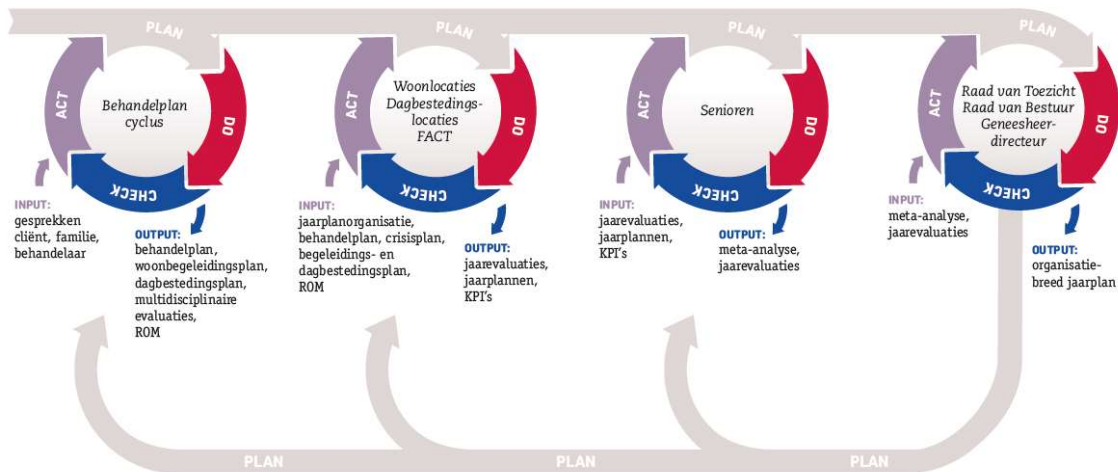
Aan deze jaarevaluatie ligt de PDCA-cyclus ten grondslag. Er wordt een jaarplan opgesteld naar aanleiding van de evaluatie, met inbreng van medewerkers, cliënten en familie en op basis van het organisatiebrede jaarplan. Concrete doelstellingen worden geformuleerd. Bijvoorbeeld rond VIM-meldingen of ziekteverzuim. Het beleid wordt onder leiding van de senior (locatieverantwoordelijke) gedurende het jaar tot uitvoer gebracht. Er komt een analyse van de resultaten tot stand, wat leidt tot een evaluatie en een nieuw jaarplan.

De jaarevaluaties worden besproken in de maandelijkse overleggen van de senioren. Op deze wijze kunnen senioren leren van elkaars praktijken. Over de locatie-evaluaties heen volgt een 'meta-jaarevaluatie', opgesteld aan de hand van de afzonderlijke evaluaties. Deze wordt gepresenteerd aan en geëvalueerd met de Raad van Bestuur. De kwaliteitsindicatoren keren hierin op organisatieniveau terug. Deze meta-evaluatie schetst een algemeen beeld, met oog voor 'best practices' en aandachtspunten.

De meta-analyse wordt besproken in een jaarlijks overleg tussen Raad van Toezicht en Raad van Bestuur. Hierdoor krijgt de Raad van Toezicht een goed beeld van alle ontwikkelingen in het afgelopen jaar. De evaluatie van de analyse vormt bovendien de input voor het organisatiebrede jaarplan voor het daaropvolgende jaar, waarvan de locatiejaarplannen weer de afgeleiden zijn. Daarmee is de cirkel rond. Schematisch ziet deze cycclus er als volgt uit:

PLAN. DO. CHECK. ACT.

Verbetercyclus om continu met elkaar te werken aan herstel, kwaliteit en veiligheid.

De tweede verandering is de invoering van de **Commissie Kwaliteit & Veiligheid**. Dit is een vaste commissie van en onder verantwoordelijkheid van de Raad van Toezicht, die als doel heeft om het toezicht op de kwaliteit en veiligheid van de cliëntenzorg te ondersteunen, door de Raad van Toezicht hierover te informeren.

De Commissie Kwaliteit & Veiligheid komt drie keer per jaar samen, met deelname van Raad van Toezicht, Raad van Bestuur, geneesheer-directeur, kwaliteits- en beleidsfunctionarissen, klachtenfunctionaris, opleidingscoördinator, hoofd personeelszaken, hoofd strategisch management en de voorzitters van de werkgroep VIM, de werkgroep Medicatie en de werkgroep Somatiek. Alle deelnemers aan de Commissie leveren input vanuit hun eigen rol en expertise.

Tot de verantwoordelijkheden van de Commissie behoren onder andere het monitoren en registreren van en sturen op risico- en veiligheidsindicatoren, het bevorderen en bewaken van een attitude gericht op veiligheid en kwaliteit en een klimaat van veilig melden en veiligheidsbewustzijn, het updaten van gedragscodes, werkwijzen, procedures en beleid, het organiseren van scholingsbeleid en intervisie, onderzoek naar incidenten en calamiteiten, organiseren van audits, accreditatie en certificering. Door te registreren, te evalueren en te verbeteren aan de hand van de PDCA-cyclus streeft de Commissie naar een continue kwaliteits- en veiligheidsverbetering van de zorg.

In november 2022 heeft de eerste vergadering van de Commissie Kwaliteit & Veiligheid plaatsgevonden. Met ingang van 2023 zullen drie vergaderingen per jaar worden ingepland, telkens rond de thema's (1) Veiligheid, (2) Kwaliteit en (3) Verplichte zorg en wet- en regelgeving.

Vergaderingen en evaluaties

Vergadering Raad van Toezicht

Jaarlijks

Vergadering Raad van Toezicht met Raad van Bestuur

Ieder kwartaal, vier vergaderingen in 2022 (100% aanwezigheid)

Vergadering Raad van Toezicht met Ondernemingsraad, Cliëntenraad, Familieraad

Jaarlijks

Evaluatie Raad van Toezicht en Raad van Bestuur

Jaarlijks, in september 2022 (100% aanwezigheid)

Bespreking en vaststelling Jaarrekening

Jaarlijks, in mei 2022 (100% aanwezigheid)

Vergadering Commissie Kwaliteit & Veiligheid

Eerste vergadering in november 2022 (100% aanwezigheid)

Vergaderplanning 2023 en verder: drie keer per jaar

Conclusie

Naar het oordeel van de toezichthouder is in 2022 voldaan aan de eisen voor onafhankelijkheid.

3.4 Raad van Bestuur

De leden van de Raad van Bestuur worden benoemd door de Raad van Toezicht. Vanaf 2011 is er sprake van een professioneel bestuur waarbij twee leden bezoldiging ontvangen. De bezoldiging is vastgesteld door de Raad van Toezicht op basis van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De Raad van Bestuur komt minimaal één keer in de maand samen, en vergadert minimaal drie keer per jaar met de Raad van Toezicht onder voorzitterschap van de voorzitter van de Raad van Toezicht.

3.5 De Familieraad

Vanuit de familievereniging Ypsilon hebben een aantal ouders samen met betrokken hulpverleners Zeeuwse Gronden opgericht met de visie: goede huisvesting en zinvolle dagbesteding met warme betrokken zorg voor de cliënt en aandacht en betrokkenheid voor de familie van de cliënt.

In de Richtlijn Familiebeleid welke is opgesteld door de familieraad en de Raad van Bestuur staat omschreven hoe de communicatie tussen medewerkers van Zeeuwse Gronden en familie verloopt.

Uitgangspunten zijn:

- De relatie tussen cliënt en diens familie staat centraal en de houding van de medewerkers is uitnodigend.
- Het betrekken van familie heeft een structurele plaats in het behandel- en begeleidingsproces.
- De familieraad ziet toe op handhaving en stimuleert goede omgang tussen familie, cliënten en medewerkers (Triadekaart).

De FR heeft overleg met de onderstaande disciplines:

- Zorg-coördinator
- OR & CR
- Geneesheer-directeur
- Raad van Bestuur
- Seniors
- Jaarevaluaties
- Begeleiders
- FACT-teams

In 2022 heeft de familieraad twee keer een aanschuiftafel georganiseerd. Dit is een bijeenkomst die speciaal bedoeld is voor naasten. Tijdens deze aanschuiftafels lichten verschillende sprekers bepaalde onderwerpen toe (bijvoorbeeld nieuwe cognitieve therapie en psychosegevoeligheid). De avond wordt afgesloten met een informele maaltijd en er is tijd om bij te praten. De reacties op deze avonden zijn zeer positief.

Tevens werd in 2022 de tweejaarlijkse tevredenheidsenquête onder naasten gehouden. Over het algemeen was de tevredenheid over de organisatie en de medewerkers groot, al zijn er een paar verbeterpunten te melden. Een van de verbeterpunten is het contact met de naasten van ambulante en FACT cliënten. Het doel van de familieraad is onder andere om hier extra focus op te leggen in 2023.

En *last but not least* heeft locatie Koudekerke een ster gekregen voor hun Excellent FamilieMINDed werkwijze (zie foto). Voor ons is dat een teken dat onze woonlocaties en teams geslaagd zijn in het uitdragen en in de praktijk brengen van één van de belangrijkste kernwaarden van Zeeuwse Gronden: de nauwe betrokkenheid van naasten bij het leven van de cliënt. En daar zijn we natuurlijk heel trots op. Ook de familieraad heeft hier een rol in gespeeld.

3.6 De Cliëntenraad

De aandachtsgebieden van de Cliëntenraad zijn de leefomgeving van de cliënt, veiligheid en respect. De cliëntenraad heeft een ondersteuner vanuit de organisatie (die niet betrokken is bij andere beslismomenten, om objectiviteit te waarborgen).

De cliëntenraad (CR) bestaat uit 6 raadsleden en 1 ondersteuner. De CR vergadert afwisselend in Zeeuws-Vlaanderen en boven de Westerschelde. De CR buigt zich tijdens de vergaderingen over diverse vraagstukken en thema's die van algemeen belang zijn voor alle cliënten.

De cliëntenraad is dit jaar nauw betrokken geweest bij de aanstelling van de nieuwe geneesheer-directeur van Zeeuwse Gronden en heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan het bezoek van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. Ook heeft de cliëntenraad haar goedkeuring over het beleidsplan Wvggz versie mei 2022 gegeven. De cliëntenraad heeft extra aandacht gevraagd voor cliënten die door de hoge energieprijzen mogelijk in de problemen raken. Er is ook extra aandacht voor "de gezonde en gevarieerde maaltijd" met name op de woonlocaties.

De cliëntenraad heeft in 2022 6x overleg gehad. De notulen van deze overleggen zijn terug te vinden op het intranet van Zeeuwse Gronden, alle medewerkers kunnen deze te allen tijde inzien/printen en verstrekken aan de cliënten. Er zijn 4 overleggen geweest met de Raad van Bestuur, 1 maal overleg met de geneesheer-directeur en 4 maal een gezamenlijk overleg met de ondernemingsraad en de familieraad.

Extern overleg heeft de CR in de provincie met het platform GGZ Zeeland. Zij krijgen informatie aangeboden via de (landelijke) koepels:

- Het Landelijk Platform GGZ (L.PIGZ)
- Het Zeeuws Platform GGZ
- Het Landelijk Overleg Cliëntenraden (LOC)
- MIND

Hoofdonderwerpen

- Deelname CZ Dialoog/Kwaliteitsgesprek
- Deelname jaarevaluaties locaties
- Audit FACT
- Beleidsplan Wvggz + Procedures Zorgmachtiging en Verplichte Zorg Wvggz
- HKZ-audit 2022
- Audit Mind
- Leidraad veilige zorgrelatie
- Rapport Inspectiebezoek
- Visiedocument
- Booster/introductiedagen
- Bijwonen bewoners overleggen, hoe praktisch in te richten
- Monitoring/evaluatie corona-maatregelen door Zeeuwse Gronden
- Bouwcommissie
- Kerstpakketten IDO (Interkerkelijk Diaconaal Overleg, gemeente Terneuzen)

De cliëntenraad vindt veiligheid, voeding, hygiëne en respect erg belangrijk. Dit heeft dan ook continue de aandacht. Zeeuwse Gronden wil de mensen leren op een goede manier met hun beperking om te gaan zodat ze een gevoel krijgen van eigenwaarde en hun plek in de maatschappij te kunnen vinden.

3.7 De Ondernemingsraad

2022 was een bewogen jaar voor de ondernemingsraad, er vonden de nodige wisselingen onder de leden plaats met helaas meer uitloop dan inloop. Wij hebben ons best gedaan om nieuwe leden te werven, en dit heeft geresulteerd in drie nieuwe leden.

De hoogtepunten in 2022

Er was sprake dat de slaapdiensttoeslagen zouden verdwijnen. Na een peiling met de achterban bleek dit een erg impopulaire maatregel te zijn. Dit had mogelijk gevolgen kunnen hebben voor de bezetting op de 24-uurslocaties en de kwaliteit van zorg leveren. Door inspanning van de ondernemingsraad is deze maatregel niet doorgezet.

Waar hebben wij ons in 2022 op gefocust?

- Het realiseren van het fietsplan voor medewerkers. Het is helaas niet gelukt om dit in 2022 te realiseren.
- Het monitoren van de ziektepercentage onder werknemers en de werkdruk. Hierbij keken we waar hier nog verbeterpunten gehaald konden worden. In het bijzonder is er gekeken naar werknemers buiten de woongroepen.
- Het monitoren van het financieel jaarplan.
- Cao technische zaken, denk hierbij aan de slaapdienst toeslagen, wachtdiensten tijden enz.
- De OR vertegenwoordigd op de Boosterdagen.
- Scholing van de werknemers. Hierbij is gekeken naar het scholingsaanbod om het personeel optimaal geschoold te houden.
- Het proces van het nieuwe roostersysteem gevolgd.

De OR gaat zich in 2023 richten op:

Als eerste de scholing van de nieuwe OR-leden. Zo komt er een betere structuur en meer professionaliteit in de raad. Daarnaast willen we ook zorgen dat de bezettingsgraad van de OR omhoog gaat. De werving gaat dus door. Tot slot willen we als OR ook meer naar de locaties toegaan. Dit voor beter contact met de achterban.

4 Externe ondersteuning

Zeeuwse Gronden biedt de mogelijkheid voor de cliënten en hun naasten om extern ondersteuning te krijgen van de patiëntvertrouwenspersoon, familievertrouwenspersoon en de klachtenfunctionarissen.

4.1 Patiëntenvertrouwenspersoon

De patiëntenvertrouwenspersoon van Zorgbelang Brabant is vervangen eind 2021. In 2022 is ervoor gekozen vanuit Zorgbelang om te werken met een poule van vertrouwenspersonen. De poule zorgt voor een betere waarborging van de geleverde service bij afwezigheid of verloop. Voor cliënten blijft er één vast aanspreekpunt. Vanuit dezelfde organisatie is er ook een vertrouwenspersoon voor de Jeugd aangewezen.

Daarnaast is er een vertrouwenspersoon voor de WVGZ aangesteld vanuit Stichting Patiëntenvertrouwenspersonen in de GGZ. Er zijn in 2022, 3 contactmomenten geweest met de PVP WVGZ, waarbij in geen van de gevallen opvolgend ondersteuning bij een eventuele klacht is gevraagd.

In 2023 vindt er een gesprek plaats met alle vertrouwenspersonen en klachtenfunctionarissen van Zorgbelang en team Beleid en Kwaliteit. Het gesprek zal dienen om de communicatie goed af te stemmen en korte lijnen te behouden. Een vertrouwenspersoon sluit vervolgens een keer bij elk team van de woonlocaties, ambulant en het FACT aan om kennis te maken en de drempel te verlagen voor het inschakelen van de vertrouwenspersoon.

Minimaal een keer per jaar wordt de vertrouwenspersoon uitgenodigd bij een overleg van de commissie Kwaliteit & Veiligheid.

De vertrouwenspersoon reguliere zorg levert begin 2023 een jaarverslag aan (eventueel in combinatie met de klachtenfunctionaris). Het jaarverslag wordt gecommuniceerd aan de medezeggenschapsraden.

4.2 Familievertrouwenspersoon

Er is een nieuw contract gesloten met de LSFVP voor een familievertrouwenspersoon. De familievertrouwenspersoon ondersteunt desgevraagd naasten van psychiatrische patiënten. Zij bieden naasten een professioneel klankbord en heeft daarbij de volgende taken:

- Informeren
- Ondersteuning in de communicatie
- Bemiddelen in de triade
- Ondersteunen bij klachtenprocedures
- Signalen bij de organisatie over ernstige structurele tekortkomingen in de zorg of de bejegening van naasten aankaarten

De familievertrouwenspersoon levert begin 2023 een jaarverslag aan. Het jaarverslag wordt gecommuniceerd aan de medezeggenschapsraden.

Waar nodig onderhoud de familieraad nauw contact met de familievertrouwenspersoon. Verder is er waar nodig contact met de klachtenfunctionaris, behandelaren en leidinggevendenden of directie.

4.3 Klachtenfunctionaris cliënten

De functie van klachtenfunctionaris wordt verzorgd vanuit Zorgbelang.

De klachtenfunctionaris levert begin 2023 een jaarverslag aan. Het jaarverslag wordt gecommuniceerd aan de medezeggenschapsraden.

In totaal heeft de Klachtenfunctionaris 16 klachten in behandeling gehad in 2022.

Elke cliënt kan 1 of meerdere klachten hebben wanneer zij contact met de klachtenfunctionaris of vertrouwenspersoon opnemen. Hieronder staan de klachtcategorieën die het afgelopen jaar aan bod zijn geweest.

Type klachten	
Behandeling of begeleiding	6
Besluitvorming	4
Communicatie en bereikbaarheid	1
Financiën	2
Grensoverschrijdend gedrag	1
Houding en bejegening	6
Informatieverstrekking	3
professionaliteit	1
wachttijd	1
voortvarendheid	1
privacy	1
verblijf	1
Omgaan met belangen en rechten	1
Totaal	29

Resultaat klachtafhandeling	
Positief resultaat: klacht opgelost	6
Positief resultaat: klacht niet opgelost	5
Positief resultaat: klacht niet opgelost, wel betrekkningsniveau	1
Negatief resultaat: klacht niet opgelost	0
Negatief resultaat: door naar klachtencommissie	0
GGH/klacht ingetrokken	1
Nog niet afgerond	3
Totaal	16

4.4 Klachtencommissies

Voor de reguliere zorg is er een interne klachtenprocedure. Klachten worden ontvangen door de Raad van Bestuur en er is een aandachtsfunctionaris klachten die waar nodig contact onderhoud met de klachtenfunctionaris.

Vanuit de WVGZ is er een verplichting voor een klachtencommissie, waarin minimaal drie leden deelnemen (die niet direct betrokken zijn met de zorg van de klager). Om dit te kunnen waarborgen neemt Zeeuwse Gronden deel aan de Klachtencommissie Zeeland.

In 2023 is het voornemen een jeugdhuis te openen. Daarvoor zal een apart onderdeel voor de Jeugdwet in het klachtenreglement worden opgenomen en zal er een klachtencommissie voor Jeugd worden opgezet.

5 Beleid

5.1 Meerjarenbeleid

Waar we bij Zeeuwse Gronden waarde aan hechten, wordt voor een groot deel bepaald door de inbreng van cliënten en familie, ons werk draait immers om hen. Niet voor niets spelen de cliëntenraad en familieraad binnen Zeeuwse Gronden een belangrijke rol en nemen we de ideeën die daaruit naar voren komen mee in de uitwerking van ons beleid. We zijn een ambitieuze organisatie en willen met behoud van onze kernwaarden groeien, in en buiten Zeeland, om zo steeds meer mensen met een ernstige psychiatrische ziekte een thuis in de samenleving te geven.

We zijn dicht bij ons doel om in iedere Zeeuwse gemeente minstens één kleinschalige woonvorm te realiseren voor mensen met een ernstige psychiatrische aandoening. Daarnaast bieden we ambulante ondersteuning voor mensen die zelfstandig wonen. En we kijken verder. Op vraag van een grote groep familieleden in Zuid-Holland en familievereniging Ypsilon timmeren we hard aan de weg om ook in die provincie kleinschalige, drugsvrije beschermde woonvormen volgens het concept van Zeeuwse Gronden te realiseren. De eerste concrete woonlocatie staat inmiddels op de planning voor 2024, in Dirksland op Goeree-Overflakkee. De tweede voor 2025, in Spijkenisse. En ook in andere regio's hebben we er alle vertrouwen in dat de zorg waar zoveel behoefte aan is voor steeds meer mensen met een ernstige psychiatrische ziekte beschikbaar komt.

Bij de uiteenzetting van onze doelen is het zinvol een onderscheid te maken tussen Zeeland en Zuid-Holland.

Zeeland

In Zeeland zijn er ongeveer 2500 mensen in zorg met een ernstige psychiatrische aandoening. Ongeveer 650 daarvan zijn anno 2022 in behandeling bij Zeeuwse Gronden.

Van die eerdergenoemde 2500 mensen in zorg met een ernstige psychiatrische aandoening maakt ongeveer 20% (500) aanspraak op Beschermd Wonen. Anno 2022 wonen 170 daarvan bij Zeeuwse Gronden.

De verwachting, gebaseerd op de groeicijfers van de afgelopen jaren, is dat de aantallen voor Zeeuwse Gronden verder gaan toenemen, en daarmee ook het aantal medewerkers en

dagbestedingsprojecten. In een lange termijn perspectief van 12 jaar, komen we tot de volgende prognose als het om Zeeland gaat.

- 1200 cliënten in behandeling (inclusief jeugd)
- 250 plaatsen Beschermd Wonen door heel Zeeland
- 20 logeerplekken
- 15 dagbestedingsprojecten
- 400 medewerkers

Per 2023 start het jeugdhuis in Zeeuws-Vlaanderen. Streven is ook om binnen enkele jaren met een FACT-model voor de jeugd te werken, zodat we op efficiënte wijze hoog complexe, kindeigen en systemische problematiek kunnen behandelen. En om een voorziening te realiseren voor jongvolwassenen die na het jeugdhuis toe zijn aan meer zelfstandigheid, maar om diverse redenen niet eenvoudig in een reguliere beschermde woonvorm terecht kunnen en hierdoor tussen wal en schip vallen. Meer specifiek gaat het hier om jongvolwassenen in de leeftijd van 18 tot 23 jaar.

Een ander project is het realiseren van een ouderenhuis (planning 2025), om ook een thuis te bieden aan ouder wordende mensen, die naast hun psychiatrische ziekte te kampen krijgen met somatische problematiek. Dit vereist een speciale woonvoorziening en specialistische zorg. Een dergelijk ouderenhuis (gespecialiseerd beschermd wonen voor ouderen) zou een waardevolle aanvulling zijn op het huidige aanbod in Zeeland, omdat dit nog niet op deze wijze is vormgegeven.

Zuid-Holland

In Zuid-Holland is er vanuit familieleden van mensen met een ernstige psychiatrische ziekte veel vraag naar beschermde woonvormen dicht bij huis. Daarom zijn wij in deze regio actief gesprekken aan het voeren met gemeenten, zorgkantoren en woningbouwcorporaties. Deze ontwikkelingen verlopen zeer positief en in twee aanbestedingsprocedures is Zeeuwse Gronden reeds als aanbieder gegund. Op de Zuid-Hollandse Eilanden zullen in ieder geval al twee woonlocaties worden gerealiseerd. In een perspectief van 8 jaar geeft dit de volgende prognose:

- 4 woonlocaties in Rotterdam (centrumgemeente en/of regiogemeenten)
- 4 woonlocaties in Zuid-Holland Noord
- 4 woonlocaties op de Zuid-Hollandse Eilanden

Dit komt neer op ongeveer 200 plaatsen Beschermd Wonen in Zuid-Holland. Daarnaast zal aan nog eens 600 ambulante cliënten zorg worden geleverd. De organisatie zal hierbij met 250 medewerkers toenemen.

In de zomer van 2024 zal de eerste woonlocatie van Zeeuwse Gronden geopend worden op Goeree-Overflakkee, in Dirksland. Een bestaande zorglocatie wordt hiertoe omgebouwd naar 14 appartementen voor beschermd wonen. Ondertussen wordt in Spijkenisse de wijk Sterrenkwartier herontwikkeld, waar ook een appartementencomplex voor Zeeuwse Gronden wordt gebouwd, op de planning voor 2025. In Rotterdam ten slotte ligt er een plan voor een locatie voor wonen en dagbesteding, tevens met de verwachting in 2025 te starten.

Algemeen

Al deze ontwikkelingen in Zeeland en Zuid-Holland vragen ook om de nodige veranderingen binnen de organisatie. Zo zal de continuïteit van de Raad van Bestuur gewaarborgd moeten worden. Concreet houdt dit in dat de Raad van Bestuur in de loop van 2023 versterkt wordt met nieuwe leden.

Belangrijk om te benadrukken is dat de groei van Zeeuwse Gronden nooit ten koste mag en zal gaan van de kwaliteit van de zorg. Kleinschaligheid en korte lijnen staan bij ons hoog in het vaandel. Aan deze kernwaarden houden wij ook vast wanneer we groeien. Een groter wordende organisatie betekent niet automatisch dat de woonvormen groter worden of dat cliënten een nummer worden. Zeeuwse Gronden blijft staan waar ze nu voor staat: groot worden door klein te blijven.

5.2 Beleid verslagjaar

2022. We beginnen het twintigjarig bestaan van Zeeuwse Gronden al te naderen. Het is ongelooflijk wat er in de afgelopen jaren allemaal is gebeurd. Hoe Zeeuwse Gronden zich heeft ontwikkeld van een woonlocatie met 14 bewoners en een handjevol medewerkers tot een organisatie met 12 woonlocaties verspreid over Zeeland, een groot aantal cliënten in ambulante zorg, diverse dagbestedingslocaties en maar liefst 250 medewerkers. En nog altijd zijn we volop in ontwikkeling.

En precies waar het jaren geleden begon, namelijk aan de Klaassenstraat in Terneuzen, was het tijd voor vernieuwing. In 2022 verhuisden de bewoners naar een gloednieuw appartementencomplex aan de Van der Peijlstraat. Een bijzonder moment, symbolisch voor de groei van Zeeuwse Gronden en het feit dat we daar als organisatie in mee moeten bewegen, niet stil kunnen blijven staan. De opening van de 'Groene Zwaan' is dan ook memorabel gevierd.

Zo groeiden we tevens uit ons hoofdkantoor aan de Axelsestraat. Het was tijd voor een nieuwe, centraal gelegen plek in onze thuishaven Terneuzen, waar we zijn voorbereid op de toekomst. Het nieuwe kantoor aan de Nieuwstraat biedt dan ook volop ruimte: kantoorplekken, behandelkamers, opleidings- en vergaderruimten. In hetzelfde pand zit onze Lunchroom De Kantine, waar zowel medewerkers en cliënten van Zeeuwse Gronden als buurtgenoten dagelijks terecht kunnen voor een kom soep en een broodje. Het geheel is huiselijk en verwelkomend, en sluit daarmee perfect aan bij onze visie. Om kennis te maken met de nieuwe burens, organiseerden we een bourgondisch diner aan lange tafels voor 200 bewoners van de binnenstad.

In diezelfde binnenstad is in samenwerking met de gemeente Terneuzen een start gemaakt met de transformatie van wijkcentrum de Triangel tot een warm en laagdrempelig Buurthuis voor alle inwoners van de Binnenstad en Java. Het buurthuis is fysiek flink opgeknapt en een nieuw team heeft een uitgebreid en gevarieerd activiteitenprogramma neergezet. Doel is een laagdrempelige ontmoetingsplaats te zijn waar buurtgenoten met elkaar worden verbonden, waar initiatief en participatie vanuit de buurt worden omarmd en waar welzijn en gezondheid van buurtbewoners worden bevorderd. Steeds meer (nieuwe) bezoekers weten hun weg naar het buurthuis te vinden.

Verder noemenswaardig is de oplevering van het Jeugdhuis in Othene. Het Jeugdhuis is bedoeld voor kwetsbare jongeren voor wie het niet meer lukt om thuis te wonen. Met begeleiding en een veilige omgeving moet worden bereikt dat de jongere en het gezin tot rust komen en weer vertrouwen opbouwen in zichzelf en elkaar. Het uiteindelijke doel is dat jongere en gezin weer in harmonie met elkaar verder kunnen. Het Jeugdhuis is een onderdeel van onze steeds groter

wordende afdeling Kind & Jeugd, die door een divers aanbod bijdraagt aan de kwaliteit van de jeugdzorg in Zeeland.

In oktober mochten wij in Koudekerke de 'derde ster' in ontvangst nemen voor onze FamilieMINDed aanpak. MIND voerde eerder een grondige audit uit, met als doel te onderzoeken hoe de samenwerking met en ondersteuning van familie en naasten is georganiseerd en hoe daar proactief invulling aan wordt gegeven. Cliënten, familieleden en medewerkers namen deel aan de audit. Op basis van hun antwoorden en opmerkingen kwam de auditcommissie tot de conclusie dat de locatie met recht de plaque 'Excellend Familieminded' kreeg toegekend.

Voor ons is dat een teken dat onze woonlocaties en teams geslaagd zijn in het uitdragen en in de praktijk brengen van één van de belangrijkste kernwaarden van Zeeuwse Gronden: de nauwe betrokkenheid van naasten bij het leven van de cliënt. Een waarde waar de afgelopen jaren ook buiten Zeeland steeds nadrukkelijker behoefte aan bleek te zijn. We waren dan ook verheugd met het nieuws dat er (na Dirksland) definitief een tweede woonvoorziening komt buiten de Zeeuwse grenzen, in Spijkenisse. De start van deze nieuwbouwlocatie zal naar verwachting in 2025 zijn.

In 2022 konden we eindelijk, na enkele jaren uitstel, ons congres Mens & Natuur organiseren. Twee dagen vol met inspirerende lezingen, buitenworkshops en muziek. Bezoekers hebben kunnen horen en ervaren hoe groot de invloed van de natuur is op de (psychische) gezondheid van de mens. Iets wat we bij Zeeuwse Gronden elke dag ervaren en waar we veel aandacht aan besteden. Om die reden zijn we ook als 'Groene Voorloper' toegetreden tot de Groene GGZ, een initiatief waarmee Nature For Health en IVN Natuureducatie samen met een kerngroep GGZ-instellingen uit heel Nederland bouwen aan een groene beweging in de geestelijke gezondheidszorg.

Ten slotte, we leven in een tijd waarin nieuwe ontwikkelingen in de samenleving en specifiek binnen de zorg elkaar snel opvolgen. Psychiatrie maakt (gelukkig) deel uit van die samenleving. Het was daarom tijd voor een nieuw visiedocument. Passend bij deze tijd, met nadrukkelijke aandacht voor de drie belangrijke pijlers: herstel, kwaliteit en veiligheid. Waarbij we vooral willen meegeven dat deze drie niet los van elkaar te zien zijn. Herstel kan alleen plaatsvinden in een veilige omgeving met oog voor kwaliteit. Hierbij mogen we niet uit het oog verliezen waar we het allemaal voor doen: de mens die getroffen is door een ernstige psychiatrische ziekte, zijn kwetsbaarheid. Het leed dat dit bij de familie teweegbrengt. En de hoop op herstel.

Benieuwd? U leest het document 'Het is tijd' op onze website.

6 Personeel

6.1 Personeelsbeleid

In 2022 heeft Zeeuwse Gronden een aantal ontwikkelingen doorgemaakt op gebied van personeel en opleidingen. Zo heeft per 1 januari 2022 de livegang naar een nieuw HRM- en payrollsysteem plaatsgevonden. Hierdoor hebben we meer grip op HR-processen en is een groot deel van de administratieve werkzaamheden weer verder geautomatiseerd waardoor we efficiënter kunnen werken. In navolging hiervan is een traject gevolgd om tot een nieuw plan- en roostersysteem te komen welke per 2023 zal moeten worden geïmplementeerd. Daarnaast is in 2022 vanwege de groei

en uitbreiding van Zeeuwse Gronden een aantal processen rondom werving & selectie en opleidingen opnieuw vormgegeven. Dit is ook weer opgenomen in het nieuwe HRM-systeem.

Gedurende het hele jaar is het scholingsaanbod weer vernieuwd en uitgerold, waardoor alle onze medewerkers weer up-to-date zijn omtrent protocollen, regelgeving, veilig werken etc.

Er zijn twee nieuwe aandachtsfunctionarissen voor de meldcode huiselijk geweld aangesteld die zijn aangesloten bij de LVAK en daardoor ook volledig gecertificeerd zijn na het volgen van de trainingen voor aandachtsfunctionaris.

Zeeuwse Gronden is aangesloten bij het Deltaplan; arbeidsmarkt zorg en welzijn Zeeland. Hierin zijn we betrokken de ontwikkeling van een gezamenlijk leerplatform en vanuit de pijler "werken & behoud" zetten we ons in om medewerkers binnen de zorgsector te behouden en daardoor in te spelen om het veranderende werk en tekort aan personeel.

6.2 Kerncijfers personeel 2022

Verloop personeel	Aantal personen	Aantal fte
Instroom personeel in loondienst	63	49
Uitstroom personeel in loondienst	32	23

Ziekteverzuim volgens Vernetdefinitie	Percentage
Totaal verzuim 2022 (excl. Zwangerschapsverlof)	7,07%

Vacatures	Totaal aantal vacatures Q4 2022	Totaal aantal moeilijk in te vullen vacatures
Totaal personeel	15	5
Personeel met cliënt gebonden functies	12	0

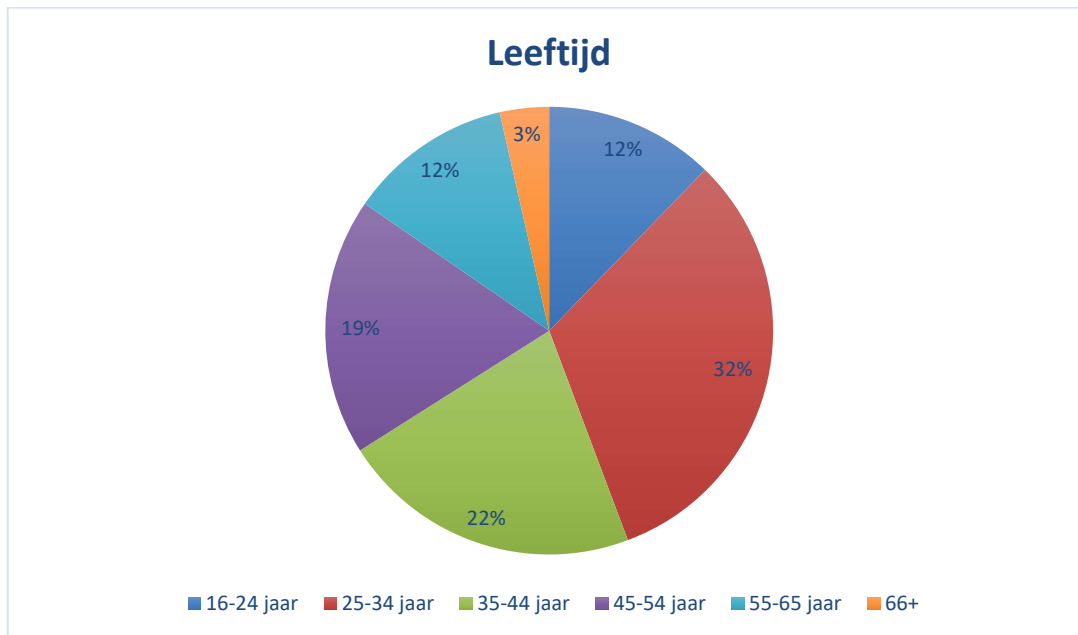
Het aantal medewerkers in dienst bij Stichting Wonen en Psychiatrie (excl. stagiaires) is gestegen van 180,97 fte naar 199,97 fte op 31 december 2022, in aantal is het gestegen van 223 medewerkers naar 255 medewerkers, groei met 12,6%.

Het verzuim bedraagt 7,07% en is dus licht gestegen ten opzichte van de 6,61% verzuim in 2021. Hiervan is 4,28% ten gevolge van langdurig verzuim (langer dan 6 weken). Dit is 1,9% lager dan het langdurig verzuim in 2021. De landelijke verzuimcijfers van Vernet bedragen voor de sector GGZ bedraagt 7,93% en regio Zuid 7,36%.

Inherent aan meer kortdurend verzuim is ook de meldingsfrequentie gestegen van 1,07 in 2021 naar 1,43 in 2022. Landelijk is de meldingsfrequentie binnen de sector GGZ volgens Vernet 1,60 en regio Zuid 1,54.

Het percentage van het aantal vrouwen is op 31 december 2022 79%. Hierdoor komt het percentage mannen op 21%.

De gemiddelde leeftijd is 39 jaar. Dit is opvallend laag in vergelijking met de procentuele verdeling van de beroepsbevolking in zorg in welzijn. Hierbij was in 2022 24% van de werknemers 55 jaar of ouder, waar dit 12% binnen Zeeuwse Gronden is.

Personeel 2022	
Gem. aantal personeelsleden in dienst	234
Gem. aantal FTE	186
Gem. aantal FTE ondersteunende diensten (MW en Administratie)	38
Aantal vrijwilligers	58

6.3 Medewerkertevredenheidsonderzoek (MTO)

In 2022 is het 2-jarige medewerkertevredenheidsonderzoek uitgezet onder de medewerkers. Het resultaat is in januari 2023 aangeleverd.

Het MTO is uitgevoerd door onafhankelijk onderzoeksbureau Triqs in opdracht van Zeeuwse Gronden. Triqs is vanaf 2002 actief in het uitvoeren van cliëntervarings- en tevredenheidsmetingen bij zorginstellingen. Tevens voert TRIQS al enige jaren medewerkertevredenheidsonderzoeken uit. Triqs beschikt over het certificaat 'ISO 20252'. Dit certificaat toont aan dat Triqs voldoet aan alle eisen met betrekking tot de opzet en uitvoering van zowel kwantitatieve als kwalitatieve onderzoeksprojecten.

Gezien de aandachtspunten van afgelopen jaar is het medewerkertevredenheidsonderzoek 2022 uitgebreid met extra vragen over werkdruk en agressie.

Respons onderzoek

Van de 260 medewerkers die benaderd zijn voor deelname aan het onderzoek hebben uiteindelijk 139 de vragenlijst ingevuld. Het responspercentage is 53,46%.

Algeheel oordeel

Het gemiddelde rapportcijfer voor de totale tevredenheid betreffende het werken bij Zeeuwse

Gronden is een 7,93. Van de medewerkers geeft niemand het cijfer 1 voor het werken bij Zeeuwse Gronden en 4 geven het cijfer 10.

Verbeterkwadrant

In het verbeterkwadrant wordt de ervaring van medewerkers over het belang van verschillende thema's afgezet tegen de tevredenheid erover. Uit het verbeterkwadrant (kwadrant IV) is af te lezen dat het thema 'communicatie/planning' als verbeterpunt kan worden gezien omdat het belang relatief hoog is en de tevredenheid relatief laag.

Het thema 'collega's/sfeer' wordt door medewerkers als belangrijkste thema gezien. Het gemiddelde rapportcijfer voor het belang van dit thema is een 9,11. Het minste belang wordt gehecht aan het thema 'persoonlijke ontwikkeling', met als gemiddeld rapportcijfer een 8,46.

Verder blijkt dat medewerkers het meest tevreden zijn over het thema 'inhoud werk'. Het gemiddeld rapportcijfer voor de tevredenheid met dit thema is een 7,94. Het minst tevreden zijn medewerkers met het thema 'communicatie/planning', met als gemiddeld rapportcijfer een 6,77.

7. Zorg, Kwaliteit & Veiligheid

7.1 Kwaliteitsdoelstellingen

Het kwaliteitsbeleid van Zeeuwse Gronden richt zich op een cliëntvriendelijke, optimale en veilige omgeving. Om dit te realiseren richten wij een kwaliteitsmanagementsysteem in dat gebaseerd is op goede zorg, een fijne leefomgeving, continuïteit van de behandeling, initiatieven rondom dagbesteding, samenspraak en respect voor de mens.

Cliënten, familie, medewerkers, overheid, zorgverzekeraars, gemeenten en de Inspectie voor de Gezondheidszorg vragen aandacht voor de kwaliteit van de geleverde zorg en veiligheid. Zeeuwse Gronden heeft een Veiligheidsmanagementsysteem ingevoerd als onderdeel van de beleidscyclus.

Hierover meer onder paragraaf 6.7.

ROM is geïntegreerd in de behandeling. De ROM-metingen betreffen de HoNOS, Mansa en CQI vragenlijst. De effectiviteit van de behandeling wordt aan het begin en eind van de behandelcyclus gemeten, de resultaten worden besproken met de cliënt. Samen wordt besproken in hoeverre doelstellingen zijn behaald of moeten worden bijgesteld. Hierover meer onder paragraaf 6.5.

7.2 Organisatie van kwaliteit en veiligheid

Commissie Kwaliteit & Veiligheid (CK&V)

De CK&V is een vaste commissie van en onder verantwoordelijkheid van de RvT, die als doel heeft om het toezicht van de RvT op de kwaliteit en veiligheid van de cliëntenzorg te ondersteunen, namelijk door de RvT hierover te informeren. De RvT is verantwoordelijk voor het toezicht op kwaliteit en veiligheid. Deze verantwoordelijkheid betreft enerzijds het toezicht op de stand van zaken m.b.t. kwaliteit en veiligheid en anderzijds het toezicht op het gevoerde beleid m.b.t. verbetering van de kwaliteit en veiligheid.

Risicomanagement Zeeuwse Gronden

De ideale veiligheidscultuur is gericht op het continue proactief verbeteren van de veiligheid in de cliëntenzorg door voortdurende alertheid op veiligheidsrisico's en daarvan willen leren om de veiligheid te kunnen verbeteren en risico's uiteindelijk te voorkomen. Risicomanagement binnen Zeeuwse Gronden is gericht op risico-inventarisatie, risicotaxatie en risicoafweging, zowel retrospectief als prospectief om te sturen, te beheersen, te minimaliseren en de schadelijke gevolgen te beperken.

De CK&V richt zich op bewaking en verbetering van de kwaliteit en veiligheid van onze cliëntenzorg. Hoe krijgen we de risico's en onveiligheden in de cliëntenzorg in beeld en hoe kunnen we die risico's verkleinen en voorkomen (risicopreventie) en hoe kunnen we de kwaliteit van de zorg meetbaar en merkbaar verbeteren? Verbetering van de zorg leidt namelijk automatisch ook tot veiligere zorg. Goede zorg is o.a. veilige zorg.

PDCA-cyclus Zeeuwse Gronden

De kwaliteit van het zorgproces wordt bewaakt en verbeterd door de kwaliteitscirkel van Deming, die we als volgt kunnen beschrijven in een PDCA-cyclus:

Plan: stel een plan voor verbetering op

Do: voer het plan uit

Check: stel het resultaat van de verbetering (of het uitblijven daarvan) vast

Act: stel aan de hand van de resultaten een nieuw plan op

PDCA-behandelplancycclus

De PDCA-behandelplancycclus wordt multidisciplinair uitgevoerd: naast de regiebehandelaar zijn minstens twee andere disciplines bij de cyclus betrokken. Deze jaarlijkse cyclus van het opstellen van doelen, uitvoeren, evalueren en aanpassen zorgt ervoor dat de kwaliteit van de behandeling voortdurend bewaakt én verbeterd wordt. Binnen een woonlocatie is er altijd sprake van een begeleidingsplan (wonen) én dagbesteding.

Op een woonlocatie vindt er een jaarlijkse evaluatie plaats van: behandelplan, crisisplan, begeleidingsplan en dagbestedingsplan. Daarbij aanwezig zijn: cliënt (bewoner), familie/naasten, Senior en een of meerdere begeleiders, regiebehandelaar en medebehandelaar.

7.3 Veilig incidenten melden (VIM)

Zeeuwse Gronden kent een veilige meldcultuur, echter is gebleken dat het meldsysteem en de voorheen MIC-commissie een andere invulling moesten krijgen om mee te kunnen gaan in het nieuwe veiligheidsmanagementsysteem. Eind 2022 is er een VIM-commissie aangesteld en per 1 januari 2023 wordt er gebruik gemaakt van een VIM-systeem. De VIM-commissie heeft de bestaande MIC-commissie vervangen.

Elk kwartaal in 2022 is het verslag voorgelegd aan de Raad van Bestuur, de Ondernemingsraad, Familieraad, Cliëntenraad en de senior medewerkers. Er is elk kwartaal aandacht gevraagd vanuit de commissie om op de juiste manier te melden en individuele afdelingen waar opvallende afwijkingen te zien waren zijn daarop geattendeerd. In 2022 waren er in totaal 587 MIC-meldingen (een daling t.o.v. van de 599 meldingen in 2021).

Een constatering van de MIC-commissie in 2022 was dat er grote verschillen in het aantal meldingen per afdeling waren. De senioren zijn meermaals als groep of als individu geattendeerd op het melden. Tijdens 2022 zijn de MIC-meldingen een vast agendapunt geweest op het seniorenoverleg.

In 2023 zal er extra aandacht worden besteed aan het belang van het melden van incidenten en zal er specifiek uitleg gegeven worden aan kantoorpersoneel. Daarnaast is er extra urgentie nodig voor het melden in de FACT-teams.

VIM

Het Veilig Incidenten Melden (VIM) beoogt bij Zeeuwse Gronden een lerende organisatie te creëren, waarbij met een 'blame free' attitude naar onbedoelde gebeurtenissen in de organisatie wordt gekeken. Niet het falen van de persoon maar het ontbreken of niet goed functioneren van procedures, afspraken of veiligheidsbarrières is de focus. Wat kan in de organisatie verbeterd worden en waar veiliger gewerkt? De VIM-methodiek is officieel 1 januari 2023 geïmplementeerd binnen Zeeuwse Gronden en worden digitaal ingediend in AFAS via het VIM-portaal. De VIM's worden geanalyseerd om de kans op herhaling zo veel mogelijk te voorkomen en te leren van deze onbedoelde gebeurtenissen. Om deze redenen zijn VIM-meldingen dan ook anoniem. Op deze manier kan de VIM-commissie van ZG een goede analyse maken. Op de werkvloer streven we nog steeds naar een open werkomgeving waarin incidenten in vertrouwen besproken moeten kunnen worden in het team. Incidenten zijn een vast onderdeel van de agenda voor het werkoverleg op de locaties.

Het uitgangspunt is dat zoveel mogelijk incidenten worden gemeld en geanalyseerd. Dit betekent het melden van 'alles wat niet de bedoeling is'. Het gaat daarbij niet alleen om gebeurtenissen die daadwerkelijk tot schade voor cliënten en medewerkers hebben geleid, maar ook om 'bijna incidenten' en gesignaleerde veiligheidsrisico's.

Soort incident

Het VIM-formulier bevat de volgende incidenten categorieën:

Agressie en grensoverschrijdend gedrag
Brandincident
Communicatie
Dwang & Drang incident
Huiselijk geweld/Kindermishandeling
Medicatie
Somatisch incident
Suicide(poging) en/of automutilatie
Valincident
Vermissing/ontvluchting

7.4 Certificering en audits

Per jaar vinden er meerdere certificeringen en audits plaats binnen Zeeuwse Gronden. Zo vond er eind 2022 een externe HKZ-audit plaats (Vervolgaudit of Hercertificatie). Tevens hebben er naast de HKZ ook nog een FACT-certificering en keurmerk Basis-GGZ plaats gevonden. Ook worden er jaarlijks interne audits afgenomen.

Externe Audits

In 2022 heeft de HKZ plaatsgevonden in september. De afdelingen die een audit hebben gehad zijn: Directie, Kwaliteit & Beleid, Financiën, facilitair, zorgadministratie, opleidingscoördinator, woonlocatie de Groene Zwaan, Equithérapie, woonlocatie Noordsingel Middelburg, Kantoor

Herengracht, het Atelier, Theehuis te Ovezande, woonlocatie het Bolwerk en maatschappelijke restaurant 't Cuypje.

Interne Audit

Het interne audit team van Zeeuwse Gronden heeft dit jaar wederom de interne audits uitgevoerd. Dit jaar was de audit gericht op een tal nieuwe onderwerpen, waar voorafgaand scholing is uitgevoerd aan het interne auditteam. Verder er zijn audits uitgevoerd op de Medicatieproces, Zorgproces begeleiding, Behandelproces en HR proces.

7.5 Inzet van Routine Outcome Monitoring (ROM)

Zeeuwse Gronden maakt voor het meetbaar maken van de kwaliteit van zijn behandel- en begeleidingsaanbod gebruik van ROM-metingen. Deze metingen zijn ook een vereiste vanuit de zorgverzekeraar. Voor het opstellen en evalueren van het behandelplan wordt gebruik gemaakt van de HoNOS, MANSA en de CQI-vragenlijst. Deze kwaliteitsmeting is een onderdeel van het zorgproces van Zeeuwse Gronden. Het evalueren van deze meetresultaten op organisatorisch niveau heeft meer aandacht gekregen en er is vanuit de zorgadministratie ondersteuning gekomen om het FACT-team te informeren en begeleiden bij het kwaliteitsvraagstuk.

7.6 Suïcidepreventie

Zeeuwse Gronden gaat uit van de ruime definitie van '(para)suïcidaal gedrag' namelijk: alle gedachten, wensen, voornemens en handelingen die erop gericht zijn om zichzelf (ernstig) letsel toe te brengen en/of zichzelf om het leven te brengen.

Verantwoordelijkheid en Regie

De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de inschatting van de suïcidaliteit, de veiligheid en de regie over het te voeren behandelbeleid ligt altijd bij de regiebehandelaar (en buiten kantoor tijd bij de dienstdoende arts/psychiater). Als de regiebehandelaar geen psychiater is, kan een beroep gedaan worden op een psychiater ter consultatie en medebehandeling. Als er bij de zorg meerdere instellingen betrokken zijn, zijn goede afspraken en afstemming met deze ketenpartners noodzakelijk. Hiervoor verwijzen we naar het Kwaliteitsdocument ketenzorg bij suïcidaliteit, Trimbos 2010.

Beleid

Suïcide preventiebeleid is op organisatieniveau onderdeel van het beleid gericht op het continue verbeteren van de kwaliteit en veiligheid van onze cliëntenzorg, in een doorlopende kwaliteitscyclus (PDCA). Zodat we een lerende organisatie zijn die goede zorg levert, te weten: van goede kwaliteit en veilig.

Het kwaliteits- en veiligheidsbeleid t.a.v. suïcidepreventie bestaat uit een aantal onderdelen:

- Bevorderen van de veiligheidscultuur
- Gebruik maken van de VIM-systematiek
- De commissie Kwaliteit & Veiligheid

In juni 2022 is een nieuw beleid Suïcidepreventie opgesteld door de geneesheer-directeur.

Achterliggende documenten die gebruikt zijn voor het opstellen zijn in 2022 herzien:

- Beleid Risicotaxatie – De Zeeuwse Gronden, augustus 2022
- Beleid Vrijheidsbeperkende Maatregelen – De Zeeuwse Gronden, juli 2022
- Beleid Omgaan met Incidenten en Calamiteiten – De Zeeuwse Gronden, juli 2022
- Procedure na Overlijden van Cliënt – De Zeeuwse Gronden, juli 2022
- Beleid Onttrekking en Vermissing – De Zeeuwse Gronden, augustus 2022
- Beleid Nazorg – De Zeeuwse Gronden, augustus 2022

Scholing

Het is belangrijk dat alle medewerkers van De Zeeuwse Gronden geschoold zijn en bijgeschoold worden in de herkenning, diagnostiek en behandeling van suïcidaal gedrag. Naast hun eigen professionele (bij-)scholing volgen alle medewerkers de eendaagse training in suïcidepreventie m.b.v. het Case Interview (Pitstoptraining). Daarnaast vinden met regelmaat interne bijscholing plaats door (regie-)behandelaren. Verder zijn de multidisciplinaire intervisies de aangewezen momenten om met elkaar te leren hoe te reageren op en om te gaan met suïcidaal gedrag bij cliënten. Door in scholingsverband, intervisie, maar ook in incidentbesprekingen, teamevaluaties en eventueel calamiteitonderzoek naar aanleiding van een suïcide-incident onze herkenning, diagnostiek en behandeling t.a.v. suïcidaal gedrag te onderzoeken en te evalueren, is er de mogelijkheid om te leren en zodoende onze suïcidepreventie te verbeteren.

7.7 Risico Analyse processen

Vanaf 2022 is er gewerkt met een nieuw format voor de integrale risico inventarisatie. De resultaten worden verwerkt in een verbeterregister. Het nieuwe format is gebaseerd op het COSO-model. In het model worden de TOP-risico's uitgelicht en is er een plotting van de risicogebieden. Resultaten worden teruggekoppeld aan de Raad van Bestuur.

Highlights risico's 2022:

- Medicatie ontrouw
Maatregel: Opvolging medicatiebeleid. Medicatiewerkgroep opstarten.
Incidentenmeldingen bespreken
- Ontbreken van de VIM-methodiek
Maatregel: Per 2023 werken met de VIM-methodiek. Laagdrempelig melden mogelijk maken. Veilig meldklimaat creëren. Onderzoek naar de veiligheidscultuur door een afhankelijke partij laten uitvoeren.
- Risico zorgmijders
Maatregel: Jaarbespreking behandelplan. Afspraken over betreden woning en dagelijks contact met begeleiding (op woonlocaties) duidelijk communiceren. Urgentie besef binnen het FACT creëren.
- Clientveiligheid en ongewenste intimiteit
Maatregelen: Relevante procedures en beleid herzien. Cyclisch scholen van medewerkers.
Drempel naar klachtenfunctionaris en vertrouwenspersoon verlagen.

- Financiën en afhankelijkheid voorwaarden zorgkantoor & verzekeraar
Maatregelen: Voldoen aan de eisen vanuit de accountantscontrole. Stroomlijnen facturatie vanuit nieuw ECD. Versimpelen registratie zorguren in nieuw ECD. Begeleiden van cliënten in de overstap van de WMO naar de WLZ.
- Implementatie Meldcode Huiselijk geweld
Maatregel: Aanstellen en scholen van aandachtsfunctionarissen. Opstellen intern beleid Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling door de geneesheer-directeur.
- Krapte van de arbeidsmarkt
Maatregelen: Campagne voor werving nieuw personeel (social media) starten. Toekomstperspectief medewerkers verbeteren (FWG-inschaling herzien). Jaargesprek cyclus beter waarborgen. Nauwe contacten onderhouden met opleidingsinstellingen.
- Agressie
Maatregelen: Organisatie brede interne trainingen. Aandacht voor agressie tijdens de introductiedagen voor nieuwe medewerkers (en in 2022 eenmalig voor alle medewerkers). Herzien relevante procedures en beleid. Aandacht voor incidentenmeldingen.
- Disfunctioneren personeel
Maatregelen: Alle benodigde stappen doorlopen in de selectie en werving. Vastleggen VOG in personeelsbestand. Melding doen van (ontslag bij) disfunctioneren bij het IGJ. Jaargesprek cyclus beter waarborgen.

7.8 Risico Inventarisatie en Evaluatie RI&E

De RI&E-cyclus is in 2022 grotendeels voltooid. Alle woonlocaties zijn aanbod gekomen. Een aantal dagbestedingslocaties en de twee kantoren worden begin 2023 ingepland. Er moet nog een externe keuring volgen op de uitgevoerde RI&E's in 2023. Het streven is om in 2023 een KAM-coördinator verantwoordelijk te maken voor het (mede)uitvoeren van de RI&E's.

7.9 Veiligheid managementsysteem VMS

In het veiligheid managementsysteem zet Zeeuwse Gronden gewenste -en genoodzaakte veranderingen uiteen die ervoor zorgen dat de organisatie veiligheid kan blijven waarborgen.

Per basisonderdeel wordt de doelstelling voor het kalenderjaar bepaald. Veiligheid is een belangrijke ambitie van Zeeuwse Gronden, om veiligheid zichtbaar, concreet en dynamisch te maken is het belangrijk vorm te geven aan een veiligheidsmanagementsysteem (VMS). Het VMS zorgt ervoor dat beleid leidt tot verbetering. Onderdelen van het VMS-beleid, inzicht krijgen en verbeteren worden in dit veiligheidsplan voor Zeeuwse Gronden samengebracht en uitgewerkt in concrete doelstellingen. Dit plan wordt jaarlijks geëvalueerd en herzien.

Het is van belang duidelijkheid en samenhang te creëren in de verantwoordelijkheden, bevoegdheden en communicatielijnen ten aanzien van veiligheid.

Aan de complexe zorgprocessen die plaatsvinden zijn voor cliënten en medewerkers risico's verbonden. Het vraagt continue verbetering om risico's tot een acceptabel minimum te brengen. Dit vraagt een dusdanige inrichting van de zorgprocessen dat menselijke fouten worden opgevangen of ontdekt voordat de cliënt of medewerkers er gevolgen van ondervindt en vraagt gerichte preventieve actie/beleid om (mogelijke) fouten in de toekomst te voorkomen. De aandacht ligt op het verbeteren van processen. In de VMS worden verbeterpunten opgenomen ten aanzien van hoe veiligheid wordt gemeten en gewaarborgd binnen de organisatie.

Het VMS kent de volgende onderdelen:

- Beleid en organisatie
- Veiligheidscultuur
- Veilig Incidenten Melden (VIM)
- Prospectieve risico-inventarisatie (PRI)
- Continue verbeteren (PDCA-cyclus)
- Cliëntenparticipatie

Per onderdeel komen doelstellingen voor het desbetreffende jaar in een actieplan. Eind 2022 is het format herzien. Aandachtspunten vanuit de inspectie, HKZ-audit en andere meetinstrumenten uit 2022 zullen in 2023 in een actieplan worden toegevoegd.

De uit het veiligheidsmanagementsysteem (VMS) ontstane opmerking worden opgevolgd door de Kwaliteitsmedewerker en ingebracht in de planning van het interne auditteam. Het interne auditteam volgt jaarlijks een externe supervisie.

8. Financieel beleid

Stichting Wonen en Psychiatrie behaalde over het jaar 2022 een geconsolideerde omzet van € 17.112.225 (2021: € 15.597.822). Het boekjaar 2022 werd afgesloten met een geconsolideerd resultaat van -/- € 674.316 (2021: -/- € 481.913).

Het geconsolideerde EBITDA (resultaat voor afschrijvingen en Financiële lasten) bedraagt voor boekjaar 2022 € 76.361 (2021: 273.981).

De liquiditeitspositie was eind 2022 € 3.263.149 (2021: € 4.237.644). Dit betekent een afname van de (vrij beschikbare) liquiditeitspositie met € 974.495. Deze afname is voor € 780.450 veroorzaakt door de Operationele activiteiten, voor -/-€ 1.907.297 door de Investeringsactiviteiten en voor € 152.352 door Financieringsactiviteiten. De verdere specificaties van deze getallen zijn vermeldt in de Jaarrekening onder paragraaf 5.1.3 Geconsolideerd Kasstroomoverzicht, paragraaf 5.1.6 Mutatieoverzicht Materiële Vaste Activa en paragraaf 5.1.7 Overzicht langlopende schulden ultimo 2022.

Het liquiditeitsratio (vlottende activa ten opzichte van de kortlopende schulden) per 31 december 2022 is 1,01 (2021: 1,35). De daling van deze ratio wordt veroorzaakt door afname van de liquide middelen door de gedane investeringen in 2022 zonder opname van externe financiën.

Investeringen in nieuwe duurzame locaties, zoals vervanging van onze eerste woonlocatie aan de Klaassenstraat door de 'Groene Zwaan', oplevering van het Jeugdhuis in Othene en een duurzaam

nieuwe kantoor in Terneuzen. Innovatieve investeringen, waaronder een nieuw ECD systeem en HR-systemen.

Het solvabiliteitsratio ((omvang eigen vermogen ten opzichte van de totale vermogen) per 31 december 2022 is 23,9 % (2021 is 28,7%). De daling van deze ratio wordt veroorzaakt door een negatief resultaat over boekjaar 2022.

Weerstandsvermogen (omvang eigen vermogen ten opzichte van de totale opbrengsten) per 31 december 2022 is 0,14 (2021 is 0,19). De daling van deze ratio wordt veroorzaakt het negatieve resultaat over boekjaar 2022.

In 2022 is de DBC-systematiek vervangen door het ZPM-model. De in 2021 gemaakte simulatie gaf een significant gunstig effect voor ons budget voor de ZVW. Echter dit hebben we niet kunnen realiseren, omdat de simulatiemethode niet een zuiver beeld gaf van de werkelijkheid en we de verwachte productie niet hebben kunnen realiseren. De onderproductie is voornamelijk ontstaan door het niet voldoende kunnen inzetten van behandelaren. De krapte op de arbeidsmarkt ligt hieraan ten grondslag. Voor 2022 is het niet gelukt om met een aantal zorgverzekeraars goede afspraken te maken, wat geresulteerd heeft in een overproductie. In 2023 gaan we opnieuw in gesprek met deze zorgverzekeraars om te komen tot betere voorwaarden in 2023 en verder.

De aangekondigde dalingen van de financiële budgettering binnen de zorg en de oplopende kosten dwingt stichting Wonen en Psychiatrie om de continuïteit van zorg te waarborgen van die cliënten die al in zorg zijn. Om deze waarborging te kunnen continueren staan er voor 2023 een aantal investeringen in ICT en AO/IC op de planning. Deze investeringen zijn nodig om de organisatie van de groei, onder druk staande tarieven en oplopende kosten te kunnen managen.

Het concept van geïntegreerde zorg waarbij begeleiding en behandeling samengaan en het perspectief gericht is op langdurige ondersteuning van complexe problematiek spreekt cliënten en familieleden aan. Gegeven dalende financiële budgetten en stijgende kosten in de zorg en de geplande nieuwe locaties, streeft Stichting Wonen en Psychiatrie ernaar een gezond weerstandsvermogen te behalen en behouden in de komende jaren.

Stichting Wonen en Psychiatrie en Stichting Zeeuwse Gronden, samenleving en participatie blijven bij de filosofie van wijkgerichte zorg en dat zorg in de woonomgeving van de cliënt wordt georganiseerd. De kwaliteit van het primaire en secundaire proces blijven onder de aandacht, zodat voor de toekomst de benodigde certificeringen gewaarborgd zijn. Ondanks de onzekerheid op het gebied van de financiering van de zorg, en de verwachte bezuinigingen vanuit de overheid, zien we de toekomst met optimisme tegemoet. Er is een volwaardige positie verworven in het zorgaanbod, om mensen met een ernstig psychiatrische aandoening, kwalitatief goede geïntegreerde zorg aan te bieden, binnen en buiten Zeeland.